

EUROPEES PARLEMENT

2009 - 2014

Commissie juridische zaken

2011/0297(COD)

20.6.2012

ADVIES

van de Commissie juridische zaken

aan de Commissie economische en monetaire zaken

inzake het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende strafrechtelijke sancties voor handel met voorwetenschap en marktmanipulatie
(COM(2011)0654 – C7-0358/2011 – 2011/0297(COD))

Rapporteur voor advies: Alexandra Thein

PA_Legam

BEKNOPTE MOTIVERING

De invoering van strafrechtelijke sancties tegen marktmisbruik is een belangrijk novum en een welkome aanscherping van de instrumenten ter bestrijding van gedrag waarmee marktmisbruik wordt begaan. De rapporteur voor advies acht het een goede zaak dat de Commissie op dit essentiële terrein nu voor het eerst gebruik maakt van de bij het Verdrag van Lissabon ingevoerde bevoegdheid tot onderlinge aanpassing van het strafrecht met als doel de doeltreffende uitvoering van harmonisatiemaatregelen (artikel 83, lid 2, VWEU).

De amendementen hebben enerzijds tot doel duidelijk te maken dat de aansprakelijkheid van rechtspersonen in de bestaande nationale systemen moet worden ondergebracht, d.w.z. dat strafbaarheid van rechtspersonen alleen in aanmerking kan worden genomen als deze in de lidstaten reeds bestaat.

Anderzijds is het de bedoeling het beginsel van de dubbele bestraffing, met name waar strafrechtelijke en administratieve sancties samenvallen, gedetailleerd te formuleren, ten einde dit belangrijke beginsel het nodige gewicht te verlenen.

Bovendien lijkt het geboden het voorziene evaluatieverslag van de Commissie over de toepassing van de richtlijn uit te breiden tot de strafbaarheid van pogingen en de aansprakelijkheid en bestraffing van rechtspersonen, daar de vraag of deze elementen in de praktijk nuttig blijken, bijzondere aandacht verdient.

AMENDEMENTEN

De Commissie juridische zaken verzoekt de ten principale bevoegde Commissie economische en monetaire zaken onderstaande amendementen in haar verslag op te nemen:

Amendement 1

Voorstel voor een richtlijn Overweging 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

(1) Voor een geïntegreerde en efficiënte financiële markt is marktintegriteit nodig. Een goede werking van de effectenmarkten en vertrouwen van het publiek in de markten zijn noodzakelijke voorwaarden voor economische groei en welvaart. Marktmisbruik schaadt de integriteit van de financiële markten en schendt het vertrouwen van het publiek in effecten en derivaten.

Amendement

(1) Voor een geïntegreerde en efficiënte financiële markt **en een groter vertrouwen van investeerders** is marktintegriteit nodig. Een goede werking van de effectenmarkten en vertrouwen van het publiek in de markten zijn noodzakelijke voorwaarden voor economische groei en welvaart. Marktmisbruik schaadt de integriteit van de financiële markten en schendt het vertrouwen van het publiek in effecten en

derivaten.

Amendement 2

Voorstel voor een richtlijn Overweging 7

Door de Commissie voorgestelde tekst

(7) Niet alle lidstaten hebben strafrechtelijke sancties ingevoerd voor bepaalde vormen van ernstige inbreuken op de nationale wetgeving ter uitvoerlegging van Richtlijn 2003/6/EG. Deze uiteenlopende benaderingen ondermijnen de eenvormigheid van de voorwaarden voor de werking van de interne markt en kunnen personen aanmoedigen om marktmisbruik te begaan in lidstaten die voor deze feiten geen strafrechtelijke sancties opleggen. Bovendien bestond er tot nu toe geen algemene overeenstemming in de EU over welk gedrag beschouwd kan worden als een dergelijke ernstige inbreuk. Daarom moeten er minimumvoorschriften worden uitgewerkt voor het bepalen van strafbare feiten die door natuurlijke **en rechtspersonen** gepleegd worden en van sancties. Gemeenschappelijke minimumvoorschriften zouden het ook mogelijk maken om doeltreffendere onderzoeksmethoden te hanteren en doeltreffend samen te werken binnen en tussen de lidstaten. Strafrechtelijke veroordelingen voor feiten van marktmisbruik worden vaak uitvoerig besproken in de media, wat mogelijke plegers van dergelijke feiten kan afschrikken, aangezien zij de aandacht van de bevolking vestigen op de inzet van de bevoegde autoriteiten om marktmisbruik aan te pakken.

Amendement

(7) Niet alle lidstaten hebben strafrechtelijke sancties ingevoerd voor bepaalde vormen van ernstige inbreuken op de nationale wetgeving ter uitvoerlegging van Richtlijn 2003/6/EG. Deze uiteenlopende benaderingen ondermijnen de eenvormigheid van de voorwaarden voor de werking van de interne markt en kunnen personen aanmoedigen om marktmisbruik te begaan in lidstaten die voor deze feiten geen strafrechtelijke sancties opleggen. Bovendien bestond er tot nu toe geen algemene overeenstemming in de EU over welk gedrag beschouwd kan worden als een dergelijke ernstige inbreuk. Daarom moeten er minimumvoorschriften worden uitgewerkt voor het bepalen van strafbare feiten die door natuurlijke personen gepleegd worden, **voor het bepalen van de aansprakelijkheid van rechtspersonen**, en **voor het bepalen** van sancties. Gemeenschappelijke minimumvoorschriften zouden het ook mogelijk maken om doeltreffendere onderzoeksmethoden te hanteren en doeltreffend samen te werken binnen en tussen de lidstaten. Strafrechtelijke veroordelingen voor feiten van marktmisbruik worden vaak uitvoerig besproken in de media, wat mogelijke plegers van dergelijke feiten kan afschrikken, aangezien zij de aandacht van de bevolking vestigen op de inzet van de bevoegde autoriteiten om marktmisbruik aan te pakken.

Amendement 3

Voorstel voor een richtlijn Overweging 14

Door de Commissie voorgestelde tekst

(14) Om de doeltreffende tenuitvoerlegging te verzekeren van het Europese beleid ter garantie van de integriteit van de financiële markten dat in Verordening (EU) nr. van het Europees Parlement en de Raad betreffende handel met voorwetenschap en marktmanipulatie is vastgelegd, moeten de lidstaten ook rechtspersonen aansprakelijk en waar mogelijk strafrechtelijk aansprakelijk stellen.

Amendement

(14) Om de doeltreffende tenuitvoerlegging te verzekeren van het Europese beleid ter garantie van de integriteit van de financiële markten dat in Verordening (EU) nr. van het Europees Parlement en de Raad betreffende handel met voorwetenschap en marktmanipulatie is vastgelegd, moeten de lidstaten ook rechtspersonen aansprakelijk en waar mogelijk strafrechtelijk aansprakelijk stellen, **voor zover dit met de desbetreffende nationale rechtsorde verenigbaar is.**

Amendement 4

Voorstel voor een richtlijn Overweging 18

Door de Commissie voorgestelde tekst

(18) Deze richtlijn eerbiedigt de grondrechten en neemt de beginselen in acht die zijn erkend in het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, zoals verankerd in het Verdrag. De richtlijn dient in het bijzonder te worden toegepast met inachtneming van de vrijheid van ondernemerschap (artikel 16), het recht op een doeltreffende voorziening in rechte en op een onpartijdig gerecht (artikel 47), het vermoeden van onschuld en rechten van de verdediging (artikel 48), het legaliteitsbeginsel en evenredigheidsbeginsel inzake delicten en straffen (artikel 49) en recht om niet tweemaal in een strafrechtelijke procedure voor hetzelfde delict te worden berecht of gestraft (artikel 50).

Amendement

(18) Deze richtlijn eerbiedigt de grondrechten en neemt de beginselen in acht die zijn erkend in het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, zoals verankerd in het Verdrag. De richtlijn dient in het bijzonder te worden toegepast met inachtneming van de vrijheid van ondernemerschap (artikel 16), het recht op een doeltreffende voorziening in rechte en op een onpartijdig gerecht (artikel 47), het vermoeden van onschuld en rechten van de verdediging (artikel 48), het legaliteitsbeginsel en evenredigheidsbeginsel inzake delicten en straffen (artikel 49) en recht om niet tweemaal in een strafrechtelijke procedure voor hetzelfde delict te worden berecht of gestraft (artikel 50). **In dit verband dienen de lidstaten te waarborgen dat hetzelfde**

feit niet zowel strafrechtelijk als administratiefrechtelijk bestraft wordt.

Amendement 5

Voorstel voor een richtlijn Artikel 1 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. Deze richtlijn stelt de minimumvoorschriften vast voor strafrechtelijke sancties voor de meest ernstige vormen van marktmisbruik, te weten handel met voorwetenschap en marktmanipulatie.

Amendement

1. Deze richtlijn stelt de minimumvoorschriften vast voor strafrechtelijke sancties voor de meest ernstige vormen van marktmisbruik, te weten handel met voorwetenschap en marktmanipulatie. ***De richtlijn is uitsluitend van toepassing op transacties, handelsorders of gedragingen die onder Verordening (EU) nr. ... van het Europees Parlement en de Raad betreffende handel met voorwetenschap en marktmanipulatie vallen en die krachtens deze verordening verboden zijn.***

Motivering

Omwille van de consistentie dienen de strafbare feiten in de richtlijn marktmisbruik identiek te zijn met de gedragingen die volgens de verordening marktmisbruik verboden zijn, en daarom moet het toepassingsgebied van de twee juridische instrumenten samenvallen.

Amendement 6

Voorstel voor een richtlijn Artikel 3 – inleidende formule

Door de Commissie voorgestelde tekst

De lidstaten treffen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat de volgende gedragingen strafbaar worden gesteld, mits deze opzettelijk ***plaatsvinden***:

Amendement

De lidstaten treffen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat de volgende gedragingen strafbaar worden gesteld, mits deze opzettelijk ***door een natuurlijke persoon zijn gedaan***:

Motivering

Het moet duidelijk zijn dat een natuurlijke persoon zich niet strafbaar maakt aan handel met

voorwetenschap volgens artikel 3 (een strafbaar feit) tenzij hij ook weet dat de informatie in kwestie inderdaad voorwetenschap is. Bepalingen inzake handel met voorwetenschap in de richtlijn marktmisbruik dienen uitsluitend van toepassing te zijn op natuurlijke personen, aangezien de aansprakelijkheid van rechtspersonen aan de nationale wetgeving moet worden overgelaten.

Amendement 7

Voorstel voor een richtlijn Artikel 3 – letter a

Door de Commissie voorgestelde tekst

(a) het wanneer **men** over voorwetenschap beschikt, gebruiken van die informatie om financiële instrumenten waarop die informatie betrekking heeft te verkrijgen of te vervreemden, voor eigen rekening of voor rekening van derden. Dit omvat ook het gebruik van voorwetenschap om een order met betrekking tot een financieel instrument waarop die informatie betrekking heeft te annuleren of te wijzigen in zoverre die order geplaatst werd voordat over die voorwetenschap werd beschikt; of

Amendement

(a) het wanneer **de betrokken persoon** over voorwetenschap beschikt **en weet dat het om voorwetenschap gaat**, gebruiken van die informatie om financiële instrumenten waarop die informatie betrekking heeft te verkrijgen of te vervreemden, voor eigen rekening of voor rekening van derden. Dit omvat ook het gebruik van voorwetenschap om een order met betrekking tot een financieel instrument waarop die informatie betrekking heeft te annuleren of te wijzigen in zoverre die order geplaatst werd voordat over die voorwetenschap werd beschikt; of

Amendement 8

Voorstel voor een richtlijn Artikel 3 – letter b

Door de Commissie voorgestelde tekst

(b) het aan een derde meedelen van voorwetenschap, tenzij dit gebeurt in het kader van de wettige uitoefening van plichten die voortvloeien uit werk of beroep.

Amendement

(b) het **wanneer de betrokken persoon over voorwetenschap beschikt en weet dat het om voorwetenschap gaat**, aan een derde meedelen van voorwetenschap, tenzij dit gebeurt in het kader van de wettige uitoefening van plichten die voortvloeien uit werk of beroep.

Amendement 9

Voorstel voor een richtlijn
Artikel 3 – letter b bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(b bis) het wanneer de betrokken persoon over voorwetenschap beschikt en weet dat het om voorwetenschap gaat, aanbevelen of ertoe aanzetten van een derde persoon om op basis van voorwetenschap financiële instrumenten waarop die informatie betrekking heeft te verkrijgen of te vervreemden.

Motivering

Dit amendement heeft tot doel gevallen te regelen waarin een persoon die over voorwetenschap beschikt een derde aanzet tot handel zonder de voorwetenschap als zodanig kenbaar te maken. Door deze bepaling kan de persoon in kwestie niet aanzetten tot handel met voorwetenschap, aangezien de hiertoe aangezette persoon geen handel met voorwetenschap aangaat (daar hij niet over de voorwetenschap beschikt). Een vergelijkbare formulering wordt gebruikt in artikel 7, lid 3, van de verordening marktmisbruik (Commissievoorstel).

Amendement 10

Voorstel voor een richtlijn
Artikel 3 – alinea 1 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

De bepalingen van lid 1, onder a) en b), zijn niet van toepassing tenzij de voorwetenschap van wezenlijke invloed is geweest op de beslissing van de betrokken persoon om de financiële instrumenten te verwerven of te vervreemden of om een derde persoon aan te bevelen of ertoe aanzetten zulks te doen.

Motivering

Een transactie aangaan onder beschikking over voorwetenschap zou op zichzelf geen delict mogen zijn. Deze bepaling maakt duidelijk dat een persoon met financiële instrumenten mag handelen en een derde persoon handel mag aanbevelen of hiertoe mag aanzetten als de voorwetenschap geen wezenlijke invloed op de beslissing tot handel heeft.

Amendement 11

Voorstel voor een richtlijn Artikel 8

Door de Commissie voorgestelde tekst

De lidstaten nemen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat aan een rechtspersoon die ingevolge artikel 7 aansprakelijk is gesteld, sancties kunnen worden opgelegd die doeltreffend, evenredig en afschrikkend zijn.

Amendement

De lidstaten nemen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat aan een rechtspersoon die ingevolge artikel 7 aansprakelijk is gesteld, sancties kunnen worden opgelegd die doeltreffend, evenredig en afschrikkend zijn.
Overeenkomstig het desbetreffende nationale recht kunnen deze sancties ook de strafrechtelijke vervolging van een rechtspersoon omvatten.

Amendement 12

Voorstel voor een richtlijn Artikel 8 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

Artikel 8 bis

Samenvallen van strafrechtelijke en administratieve sancties

De lidstaten zorgen er in het kader van de maatregelen die zij naar aanleiding van onderhavige richtlijn moeten treffen voor dat een feit dat zowel een strafbaar feit als voorwerp van administratiefrechtelijke maatregelen of sancties is, uitsluitend via het strafrecht wordt bestraft. Verder waarborgen de lidstaten dat dit feit via het administratieve recht kan worden bestraft als de strafrechtelijke sanctie niet wordt opgelegd.

Amendement 13

Voorstel voor een richtlijn Artikel 9 – alinea 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

Uiterlijk [4 jaar na de inwerkingtreding van deze richtlijn] brengt de Commissie verslag uit aan het Europees Parlement en de Raad over de toepassing van deze richtlijn en, in voorkomend geval, over de noodzaak deze te herzien, met name *gelet* op de wenselijkheid om gemeenschappelijke minimumregels in te voeren inzake de soorten strafrechtelijke sancties en de maat daarvan.

Amendement

Uiterlijk [4 jaar na de inwerkingtreding van deze richtlijn] brengt de Commissie verslag uit aan het Europees Parlement en de Raad over de toepassing van deze richtlijn en, in voorkomend geval, over de noodzaak deze te herzien. ***Zij let daarbij*** met name op de wenselijkheid om gemeenschappelijke minimumregels in te voeren inzake de soorten strafrechtelijke sancties en de maat daarvan ***en op de vraag of de strafrechtelijke vervolging van pogingen en de aansprakelijkheid van en het opleggen van sancties aan rechtspersonen nuttig is gebleken.***

PROCEDURE

Titel	Strafrechtelijke sancties op handelen met voorkennis en marktmanipulatie		
Document- en procedurenummers	COM(2011)0654 – C7-0358/2011 – 2011/0297(COD)		
Commissie ten principale Datum bekendmaking	ECON 15.11.2011		
Advies uitgebracht door Datum bekendmaking	JURI 15.11.2011		
Rapporteur voor advies Datum benoeming	Alexandra Thein 21.11.2011		
Behandeling in de commissie	26.3.2012	26.4.2012	30.5.2012
Datum goedkeuring	19.6.2012		
Uitslag eindstemming	+: 13	–: 8	0: 0
Bij de eindstemming aanwezige leden	Raffaele Baldassarre, Luigi Berlinguer, Sebastian Valentin Bodu, Christian Engström, Marielle Gallo, Giuseppe Gargani, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Klaus-Heiner Lehne, Antonio Masip Hidalgo, Alajos Mészáros, Evelyn Regner, Francesco Enrico Speroni, Rebecca Taylor, Alexandra Thein, Cecilia Wikström, Tadeusz Zwiefka		
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervanger(s)	Piotr Borys, Cristian Silviu Buşoi, Eva Lichtenberger, Dagmar Roth-Behrendt, Axel Voss		
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervanger(s) (art. 187, lid 2)	Patrice Tirolien		